

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-01-23

Diarienummer <!dnr>

Handläggare

Louise Lindblad

Telefon:070 – 372 30 63

E-post: louise.lindblad@goteborg.com

Handlingsplan ägardialog 2019 – Kompetensförsörjning för besöksnäringen

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta;

1. Redovisning av uppdrag avseende kompetensförsörjning för besöksnäringen godkänns och förklaras omhändertaget.
2. Redovisning av kompetensförsörjning för besöksnäringen översändes till Stadshus AB i enlighet med uppdrag i handlingsplanen från ägardialog 16 september 2019.

Sammanfattning

Stadshus AB genomför årligen ägardialog med direktunderställda bolag. Vid Stadshus AB:s ägardialog med Göteborg & Co AB 2019-09-16 uppdrogs åt bolaget att återrapportera insatser avseende kompetensförsörjning för besöksnäringen.

Som identifierats och lyfts fram i ägardialogen är förmågan att säkra besöksnäringens kompetensförsörjning en strategisk fråga för destinationen som helhet. Göteborg & Co arbetar med frågan i flera olika sammanhang och i Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030 anges, som en av fem övergripande strategier, ”Gynnsamt näringslivsklimat och tryggad kompetensförsörjning”, där en av aktiviteterna består av att i samarbete med GR och BRG kartlägga kompetens- och utbildningsbehov för besöksnäringen samt undersöka förutsättningarna för skraddarsydda utbildningar och matchningsprogram.

Det för staden och regionen gemensamma arbetet i syfte att utveckla besöksnäringens kompetensförsörjning tar sin utgångspunkt i Göteborgsregionens övergripande kompetensråd, som till sig har kopplat ett särskilt råd för besöksnäringens kompetensutveckling, där företrädare för Göteborg & Co återfinns i såväl rådet som i dess arbetsutskott. Besöksnäringens kompetensråd medger genom sin breda representation både lokal, regional och nationell samverkan i frågan. Bolaget har vidare ett omfattande samarbete med en rad olika insatser tillsammans med både Besöksnäringens Forum som genom uppdrag i ägardirektivet är knutet till bolaget och Business Region Göteborg AB som är stadens näringslivsbolag.

Göteborg & Co gör bedömningen att arbetet i Besöksnäringens kompetensråd, tillsammans med övriga redovisade insatser, utgör en god grund att bygga på för fortsatt utveckling. Rådet har god representation och arbetar med att i första hand ta fram modeller i syfte att åtgärda och komma till rätta med branschens problem och utveckling av utbildningssamverkan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet med återkoppling av uppdraget i handlingsplanen medför i nuläget inte några särskilda aspekter utifrån denna dimension. I det fall arbetet med besöksnäringens kompetensförsörjning förändras så att det medför ekonomiska konsekvenser kommer dessa redovisas i ett kommande skede.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ärendet med återkoppling av uppdraget i handlingsplanen medför i nuläget inte några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ärendet med återkoppling av uppdraget i handlingsplanen medför i nuläget inte några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Ärendet

Stadshus AB genomför årligen ägardialog med direktunderställda bolag. Vid Stadshus AB:s ägardialog med Göteborg & Co AB 2019-09-16 uppdrogs åt bolaget att återrapportera insatser avseende kompetensförsörjning för besöksnäringen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av Stadshus AB:s ägardirektiv, antagit i kommunfullmäktige 2019-09-12, framgår i kap 2 § 10 att Stadshus AB ”planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.”

Vid Stadshus AB:s ägardialog med Göteborg & Co AB behandlades dels tre för samtliga bolag generella områden – klimatförändringar, jämlik stad samt kompetensförsörjning, dels övriga för bolaget väsentliga områden. Uppdrag till bolaget efter genomförd ägardialog redovisas i handlingsplan där Göteborg & Co AB erhöll två uppdrag att återrapportera till Stadshus AB under februari 2020. Det ena uppdraget avser en beskrivning av Förändringsagenda för Göteborg & Co, det andra insatser avseende Kompetensförsörjning för besöksnäringen.

Uppdrag

Föreliggande ärende omfattar återkoppling till Stadshus AB angående kompetensförsörjning för besöksnäringen, formulerat enligt följande:

”I den starka tillväxt besöksnäringen haft under en lång tid, samt med de ambitioner som finns i programmet mot 2030, har det identifierats stora utmaningar att hantera de behov av kompetens näringen har, både idag och framöver.

Ett antal initiativ drivs, och har genomförts, på lokal, regional och nationell nivå i frågan – utan att nå en tydlig effekt. Om Göteborg lyckas utveckla en framgångsrik modell kring detta, kan det även få en god effekt på nationell nivå.

Göteborg & Co får i uppdrag att tillhandahålla affärskritisk kunskap, på en strategisk nivå, till berörda parter, samt identifiera eventuella brister och möjligheter, i pågående insatser och strategier.

Insatsen skall genomföras i bred samverkan lokalt, regionalt och nationellt. Särskilt skall beaktas den goda samverkan som sker inom ramen för besöksnäringens kompetensråd.”

Pågående arbete

Som identifierats och lyfts fram i ägardialogen är förmågan att säkra besöksnäringens kompetensförsörjning en strategisk fråga för destinationen som helhet. Enligt ägardirektivet för Göteborg & Co ska bolaget ”arbeta för att stärka och utveckla besöksnäringens utveckling inom Göteborg och Göteborgsregionen samt bidra till besöksnäringens utveckling inom Västra Götalandsregionen.” Bolaget ser det därför viktigt att, utifrån sitt uppdrag, på bästa sätt medverka i arbetet med att främja näringens

kompetensutveckling. Ägardirektivet anger vidare att ett rådgivande organ, Besöksnäringens Forum, med bred representation från besöksnäringens intressenter, ska knytas till Göteborg & Co. Bolaget har sedan lång tid ett väl förankrat samarbete med Besöksnäringens Forum (BNF) och företrädarna för Besöksnäringens Forum (BNF) är adjungerade i Göteborg & Co:s styrelse. Inför styrelsemöte i Göteborg & Co 2019-12-19 genomfördes ett med BNF gemensamt presidiummöte med tema besöksnäringens kompetensförsörjning. Vid mötet deltog, utöver företrädare för besöksnäringen, även representanter från Göteborgsregionen (GR) och Turistrådet Västsverige (TRV). I samband med styrelsemötet presenterade företrädare för GR organisationens arbete med kompetensförsörjning, regional samverkan, de övergripande och branschspecifika kompetensrådets uppgifter, vad som gjorts inom besöksnäringen, utmaningar och framgångar mm. Presidiet i Göteborg & Co:s styrelse och BNF kommer i april att träffas för ett uppföljande möte.

Avseende besöksnäringens utveckling samarbetar Göteborg & Co med Business Region Göteborg AB (BRG) som enligt sitt ägardirektiv har ett övergripande ansvar för stadens näringslivsutveckling. Ägardirektivet för BRG föreskriver följande:

” BRG ska ansvara för, och samordna, näringslivsfrågorna i Göteborg så att det bidrar till utveckling av stadens alla verksamheter. BRG ska arbeta för att stärka näringslivsutvecklingen i Göteborg och Göteborgsregionen. Detta ska ske i nära samarbete med Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR). BRG har stadens mandat att utforma förutsättningarna för detta samarbete. Arbetet ska ske i samverkan med Västra Götalandsregionen och näringslivets olika aktörer.”

I Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030 anges, som en av fem övergripande strategier ”Gynnsamt näringslivsklimat och tryggad kompetensförsörjning”, där en av aktiviteterna består av att i samarbete med GR och BRG kartlägga kompetens- och utbildningsbehov för besöksnäringen samt undersöka förutsättningarna för skräddarsydda utbildningar och matchningsprogram.

Det är av stor vikt att hitta former och åtgärder för att säkra behovet av god kompetens inom besöksnäringen, brist på sådan kommer annars att utgöra ett allt större tillväxthinder för näringen. I syfte att möta behoven pågår ett ständigt utvecklingsarbete där berörda aktörer och parter deltar. Att stärka branschens attraktivitet samt fördjupad samverkan med olika utbildningsanordnare är för Göteborg & Co prioriterade insatser inom området.

Det för staden och regionen gemensamma arbetet i syfte att utveckla besöksnäringens kompetensförsörjning tar sin utgångspunkt i Göteborgsregionens (GR:s) övergripande kompetensråd vars uppgift är att

- Öka samverkan mellan arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare och Arbetsförmedlingen som syftar till en matchad arbetsmarknad.
- Arbeta strategiskt med kompetensförsörjning inom flera branscher på kort och lång sikt.
- Fokusera på behov och efterfrågan, utbildningsutbud och gemensamma utvecklingsprojekt.
- Ta fram och sprida kunskapsunderlag inom kompetensförsörjnings- och utbildningsområdet och

- Skapa samarbetsytor som bidrar till stärkt samverkan mellan utbildningsanordnare och arbetsgivare.

Stadens representeras i det övergripande rådet av nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning samt BRG. Kopplat till det övergripande kompetensrådet finns olika branschspecifika råd, varav ett utgörs av Besöksnäringens kompetensråd. I detta råd representeras staden av nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning samt Göteborg & Co. Göteborg & Co återfinns också i kompetensrådets arbetsutskott. Andra medlemmar i rådet företräder såväl regionala som nationella näringslivsaktörer, branscher och arbetsliv, samt olika utbildningsanordnare. Som representanter för besöksnäringen deltar Visita, nationell bransch- och arbetsgivarorganisationen inom området och vars företrädare är rådets ordförande, samt företrädare för Turistrådet Västsverige. Insatser i syfte att stärka branschen och dess attraktivitet genomförs i samarbete med branschens olika aktörer och arbetet gentemot utbildningsväsendet genomförs i samverkan med såväl akademien och Yrkehögskolan (YRGO) som nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och gymnasieskolans olika programråd.

Besöksnäringens kompetensråd arbetar också, tillsammans med andra intressenter, med att kartlägga behov och hitta lösningar och modeller för att långsiktigt både stödja branschen och öka samarbetet med olika utbildningsanordnare. Som exempel kan nämnas att Visita och HRF och i samverkan tagit fram ”Branschkode”, en modell för HR-arbetet med allt från rekrytering och introduktion till avslut, under mottot ”Så hittar du rätt medarbetare – och ger dem lust att vara kvar”. Med Branschkode som utgångspunkt har nu Turistrådet Västsverige, Visita och Business Region Göteborg gemensamt anordnat en workshop i hur man effektivt arbetar med att anställa, utveckla och behålla medarbetare.

Göteborg & Co planerar, i samverkan med Göteborgs Restaurangförening (GRF,) för att genomföra en liknande workshop kopplat till Branschkode och riktad till GRF:s medlemmar.

Future Skills är Gymnasiedagarnas nya mötesplats som handlar om att ge inspirerande kunskap om vilka kompetenser som kommer att efterfrågas på arbetsmarknaden. Göteborg & Co är genom Näringslivsgruppen (NLG) sedan ett antal år engagerat i verksamheten. På arbetsmarknadsdelen av Future Skills kan eleverna lära sig mer om t ex besöksnäringens olika branscher och yrken genom att träffa representanter från regionens branscher, företag, organisationer och offentlig sektor samt testa flera olika prova på-aktiviteter som gör att de får uppleva hur det är att arbeta inom olika branscher och yrken.

Flera andra organisationer inom besöksnäringen, som t ex Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond ger kunskap och underlag för fördjupning och utveckling av området.

Bolagen i kluster Turism, Kultur och Evenemang har själva en klar bild av bristområden och hur rekryteringsbehovet på både kort och lång sikt ser ut. Särskilt efterfrågas kockar och restaurangpersonal, hantverkare såsom elektriker, mekaniker och snickare samt projektledar- och IT-kompetens. Inom besöksnäringen är bristen på utbildad arbetskraft särskilt märkbar inom hotell- och restaurangverksamheten, en bransch där det är viktigt att utveckla attraktiviteten och bilden av arbetsmiljön. Arbetsklimatet kan upplevas dåligt och det finns otidlighet om möjliga karriärvägar och möjligheter att utvecklas.

Bolagen arbetar löpande med olika åtgärder, t ex kompetensinventering och kompetensväxling, samt i likhet med besöksnäringens kompetensråd, i lokal samverkan med olika utbildningsanordnare, såväl kommunalt som yrkeshögskolan, med Visita och med enskilda företag. Syftet är även här att främja attraktiviteten inom yrkesutbildningar och därmed få fler sökanden samt att behålla och fånga upp färdigutbildade elever på ett bra sätt.

Bolagets bedömning

Göteborg & Co gör bedömningen att arbetet i Besöksnäringens kompetensråd, tillsammans med övriga redovisade insatser, utgör en god grund att bygga på för fortsatt utveckling. Rådet har god representation och arbetar med att i första hand ta fram modeller i syfte att åtgärda och komma till rätta med branschens problem och utveckling av utbildningssamverkan.

Peter Grönberg, VD